

Pozadina ove faze: Obrazovanje je također uvijek i aktivan proces samoobrazovanja – misleći pritom kako se smisleno znanje ne može steći samo pasivno. Ako učenici trebaju steći znanje koje je važno za njih, za njihove postupke i njihov život, oni ga moraju aktivno stjecati. Na ovaj način, oni također vježbaju svoju sposobnost korištenja medija i kritičke obrade informacija.

CILJEVI

Nakon završetka ove faze učenici bi trebali:

- ✓ biti sposobni aktivno steći znanje o temi izbjeglištva i migracija
- ✓ biti uvježbani u procjeni izvora i kritičkom istraživanju informacija.

SADRŽAJ

- ✓ Osnovni podaci i činjenice, uzroci bijega, situacija izbjeglica u zemlji odredišta.
- ✓ Upoznavanje novih i moguće iznenađujućih i iritirajućih činjenica o izbjeglištvu i migracijama.

METODE

Istraživanje informacija.

Vježbe za razlikovanje znanja/mišljenja, pouzdanih informacija/lažnih vijesti i za prepoznavanje nedopustivih generalizacija i pojednostavljivanja.

Prijelaz iz Faze 1:

Podsjetite učenike da su u Fazi 1 prikupljali pitanja na temu izbjeglištva/migracija. Danas je naglasak na tome gdje i kako prikupiti sveobuhvatne informacije o ovakvim pitanjima.

KORAK #1

ISTRAŽUJEMO SLOŽENU TEMU!

1 Formirajte 4 ili 6 grupa (do 6 osoba; ovisno o veličini vašeg razreda). grupe 1 do 2 (ili 1-3) dobivaju „Zadatak istraživanja 1”; grupe 4-5 (ili 4-6) dobivaju „Zadatak istraživanja 2”. (Zadaci istraživanja → [vježbenica za učenike](#)).

2 Zamolite grupe da pokušaju odgovoriti na pitanja sadržana u njihovom zadatku istraživanje kroz zajedničko istraživanja putem interneta i da pripreme prezentaciju (flipchart ploča, powerpoint itd.) s njenim zaključcima.

Ovisno o vašoj procjeni razine znanja i sposobnosti u vašem razredu, možete davati učenicima više ili manje smjernica. U tu svrhu možete koristit [popis izvora informacija](#) koje smo za vas sastavili. Možete ih dopuniti izvorima informacija iz vaše zemlje, npr. internetskim stranicama nadležnih tijela, NVO-a i medija. Budući da učenici također trebaju vježbati razlikovanje ‘ozbiljnih’ i ‘problematičnih’ izvora, možete im također dati i reference na organizacije i medije koje smatrate ‘ozbiljnim’, ali i na one koje smatrate ‘problematičnim’, npr. zato što su skloni neprikladnim generalizacijama i lažnim vijestima. To mogu biti, na primjer, tabloidni mediji ili žuti tisak koji su poznati po pojednostavljenjima ili lažnim vijestima, ili web stranice organizacija za koje se zna da su anti-migracijski nastrojene.

Molimo imajte na umu da je fokus istraživanja na izbjeglicama (a ne na drugim oblicima migracija). Pogledajte također i [popis najvažnijih pojmova](#).

Zadatak istraživanja 1

- Tko je točno izbjeglica? Koji ostali oblici migracija postoje?
- Koliko je ljudi 2018. bilo raseljeno diljem svijeta?
- Koje zemlje u svijetu primaju najviše izbjeglica?
- Koliko je ljudi 2018. pobjeglo u Europsku uniju?
- Koliko je ljudi 2018. pobjeglo u našu zemlju?
- Koliko njih ode dalje u neku drugu zemlju?
- Iz kojih zemalja dolaze izbjeglice koji u našoj zemlji traže utočište?
- Zašto su ljudi pobjegli u našu zemlju? Koji su glavni razlozi njihovog traženja

utočišta?

- Što se mora dogoditi da bi izbjeglica ponovno morao napustiti našu zemlju?

Zadatak istraživanja 2

- Što je izbjeglicama u našoj zemlji dopušteno činiti, što im nije dopušteno činiti? Što su obvezni činiti? Molimo navedite najvažnija prava, odgovornosti i zabrane!
- Kakav izbjeglice imaju smještaj u našoj zemlji?
- Kakav pristup imaju obrazovanju (osobito školama) i tržištu rada?

Ako su u fazi 1 prikupljena pitanja koja nisu uključena u ove zadatke istraživanja možete ih sukladno zadacima istraživanja nadodati.

3 Svaka grupa predstavlja rezultate u razredu (pitanja → [vježbenica za učenike](#)):

- Koje smo odgovore pronašli gdje?
- Ako smo pronašli različite odgovore na ista pitanja: kako se oni razlikuju? Na razini podataka i činjenica; na razinama prizvuka i namjere teksta?
- U kojim točkama smo nesigurni i gdje imamo otvorena pitanja?
- Kako možemo vjerovati onome što nam se govori i kako odrediti je li prezentirana informacija pouzdana ili nije?
- Jesmo li stekli uvide koji su nas iznenadili ili iritali?
- Koji se osjećaji bude kada opažamo te različite informacije?

4 Usporedba rezultata grupa:

- Postoje li različiti odgovori na ista pitanja? Što bi moglo biti razlog tome?

Za ovu lekciju moglo bi biti od pomoći ukoliko možete imati podršku [CHANGE partnera](#). Na primjer, taj stručnjak može komentirati prezentacije 'zadataka istraživanja' te dopuniti informacije ako nešto ostane otvoreno.

Također, on ili ona bi također mogli dati i svoj doprinos (ovisno o tome koliko vremena imate).

KORAK #2

PITAJMO STRUČNJAKA!

1 Kako biste o situaciji izbjeglica naučili više od samo činjenica i brojki, stručnjak objašnjava kako izbjeglice žive u ovoj zemlji, što im je potrebno, što žele - te također što bi mogli donijeti društvu njihove nove domovine. Podsticaj treba biti što živopisniji moguće (sa slikama i svjedočanstvima).

2 Pitanja učenika.

3 Osvrt:

- Što je bilo novo i možda iznenađujuće za nas?
- Kako se gledište stručnjaka razlikuje od drugih gledišta koje smo otkrili te kako se slaže s njima?

(Pozadina: Učenici trebaju shvatiti da postoje razlike ne samo u činjenicama koje netko spominje, već i u vrijednostima i stavovima koje osoba predstavlja te koji predstavljaju temelj za njegovo/njezino prezentiranje činjenica).

KORAK #3

Globalni trendovi u 5 minuta

1 Pokažite učenicima sljedeći 5-minutni videozapis (UNHCR-ovi globalni trendovi o prisilnoj raseljenosti) koji prikazuje glavne razvoje vezane uz pitanje izbjegništva. Prednost videozapisa je ponavljanje nekih informacija o kojima se razgovaralo u ovoj lekciji (na globalnoj razini) te istovremeno 'davanja lica' podacima i činjenicama čineći ih živopisnijima.

Ukoliko je potrebno, može uslijediti kratka diskusija s pitanjima i komentarima. Videozapis također može zaključiti Fazu 2 bez diskusije.

Poziv na razmišljanje

Objasnite zadatak za razmišljanje ovu fazu (Zadatak za razmišljanje →

vježbenica za učenike). Do sljedeće faze molim te:

Fotografirajte predmet ili scenu koja predstavlja iznenađujući uvid iz ove faze. Slici priložite naslov.

Zabilježite odgovor na pitanje: Što bi htio/jela pitati izbjeglicu koji živi u mojoj zemlji?

Alternativno pitanje za izbjeglice: Što bih volio/ljela da me se pita?

SAŽETAK I PRIJELAZ

Zamolite učenike da u nekoliko rečenica objasne što su naučili u ovoj fazi. Nakon što neki učenici nešto kažu o ovom pitanju možete to sažeti vlastitim riječima (pogledajte ciljeve lekcije iznad).

Potom možete objasniti kako će teći sljedeća faza: „Sljedeća faza odnosit će se na intenzivnije bavljenje situacijom i iskustvima izbjeglica.” Obzirom da su za sljedeću fazu moguće različite aktivnosti, također možete ukazati na to koja će to aktivnost biti.

Posebno važno: Ako u sljedećoj fazi želite omogućiti stvaran susret s izbjeglicom, učenike trebate pripremiti. Objasnite da će gost govoriti o vrlo osobnim iskustvima, od kojih su neka bila teška i bolna. Recite učenicama da mogu naravno postavljati gostu pitanja (i time pokazati svoj interes), ali to trebaju činiti s poštovanjem. Trebaju zamisliti kako bi to bilo govoriti o osobnim iskustvima, osjećajima, nadama i željama ispred nepoznate publike.

LET'S GO TO FAZA 3

Rječnik najvažnijih pojmova

U razgovoru na temu izbjeglištva i migracije važno je razjasniti naizgled očite pojmove i pravilno ih koristiti kako bi se izbjegli nesporazumi.

- ✓ **Migranti** napuštaju svoje domovine kako bi živjeli i radili drugdje, bilo privremeno ili zauvijek. Razlozi za migraciju mogu biti vrlo različiti i više ili manje dobrovoljni.
- ✓ **Izbjeglica** je osoba koju druge osobe ili okolnosti prisile da napusti svoj dom.
- ✓ **Izbjeglice u pravnom smislu** i prema Konvenciji o statusu izbjeglica poznatoj i kao Konvencija o izbjeglicama iz 1951., su osobe koje su progonjene zbog „razloga rase, religije, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja”. Ukoliko osobe bježe unutar vlastite zemlje i ne prijeđu međunarodno priznatu granicu, naziva ih se **unutarnje raseljenim osobama**.
- ✓ **I Izbjeglice u širem smislu** su ljudi koje su rat ili prirodne katastrofe otjerali iz njihovih domova. Izbjeglice, u ovom širem smislu riječi, su također prisiljene napustiti svoje domove - nemaju izbora.

Nije uvijek moguće jasno i nedvosmisleno razlikovati između ‘dobrovoljne’ migracije i ‘prisilne’ migracije. Ponekad se ljudi nazivaju ‘ekonomskim izbjeglicama’ kako bi se dovelo u pitanje njihovo pravo na pomoć. U mnogo slučajeva, međutim, ekonomski problemi su toliko veliki (pothranjenost, nedostatak zdravstvene skrbi, itd.) da ugrožavaju zdravlje i živote ljudi te ih mogu prisiliti da napuste svoje domove.

Ako tražite više i preciznije definicije, interaktivni [**interaktivni glosar Europske migracijske mreže**](#) može biti od pomoći i dostupan je na nekoliko jezika.

Budući da postoje i važne nacionalno-specifične definicije i odredbe, možete zatražiti informacije od svog nacionalnog CHANGE partnera.

Korisni izvori informacija

Na ovim mrežnim stranicama pronaći ćete pozadinske informacije, brojke, podatke i činjenice o izbjeglicama i migraciji.

Web stranice Isusovačke službe za izbjeglice

- ✓ JRS International

<https://jrs.net>

- ✓ JRS Europe

<https://jrseurope.org>

- ✓ JRS Hrvatska

<https://jrs.ie/>

Druge internetske stranice međunarodnih i europskih organizacija

- ✓ UNHCR

<https://www.unhcr.org/hr>

- ✓ Sea Watch

<https://www.sea-watch.org/en>

- ✓ Border Violence Monitoring Network

<https://www.borderviolence.eu>

- ✓ Europsko vijeće o izbjeglicama i prognanima (ECRE)

<https://www.ecre.org/>

- ✓ Odjel Odjele Dvije o setuli i utim poslovima

https://ec.europa.eu/info/departments/migration-and-home-affairs_en

- ✓ Međunarodna katolička komisija za migracije

<https://www.icmc.net/>

- ✓ Zna dionica o migrantima i izaše iz Dana u morem

<https://migrants-refugees.va>

- ✓ Platforma za međunarodnu suradnju o migrantima bez dokumenata (PICUM)

<https://picum.org/>

- ✓ Amnesty International

<https://www.amnesty.org/en/what-we-do/refugees-asylum-seekers-and-migrants/>

Internetske stranice drugih nevladinih organizacija u Hrvatskoj

- ✓ Hrvatski Crveni Križ

<https://www.hck.hr/sto-radimo/azil-i-migracije/23>

- ✓ Hrvatski Pravni Centar

<https://www.hpc.hr/>

✓ **Rehabilitacijski Centar za Stres i Traumu**

<https://rctzg.hr/-/>

✓ **Are You Syrious?**

<https://www.facebook.com/areyousyrious/>

✓ **Centar za Mirovne Studije**

<https://www.cms.hr/>

✓ **Borders: None**

<https://www.facebook.com/bordersnone/>